

Dues precandidates assassinades a Chilapa, Guerrero: Femicidis?

Escrit per Sara Lovera. SemMèxico / La Independent
dijous, 1 de març de 2018 00:44

OPINIÓ

En una setmana van ser assassinades dues precandidates a una diputació local a Chilapa, Guerrero. Una, aquest diumenge, postulada pel Partit Revolucionari Institucional (PRI), i una altra, el 21 de febrer, del Partit de la Revolució Democràtica (PRD).

Ambdues menors de 30 anys i amb una història personal de participació política. Són femicidis? Té a veure amb la seva participació política en un ambient patriarcal ?.

Un recorregut ràpid per notícies de la xarxa, el Facebook i els mitjans locals, com el seriós i profund Diari El Sur de Acapulco, ens aclareixen diverses coses. Chilapa és un focus vermell, un municipi de "la Montaña", considerat des de 2015 com el principal productor de rosella. Ja el 2013 embolicat en sang i persecució; alguns pobles van quedar abandonats, perquè les famílies de Chilapa van fugir.

Dues precandidates assassinades a Chilapa, Guerrero: Femicidis?

Escrit per Sara Lovera. SemMèxico / La Independent
dijous, 1 de març de 2018 00:44

Formalment, un municipi amb una operació policíaca militar que blindaria la condició permanent i tremenda de violència. D'acord amb el balanç anual sobre violència als municipis, per cada 100 mil habitants de 2017, Chilapa de Alvarez és el segon municipi amb major nombre d'assassinats del país, amb 134.80, i el tercer més violent del país amb 75.92 punts, indica un estudi del Consejo Ciudadano para la Seguridad Pública i la Justícia Penal, que mesura l'Índex de Violència Municipal.

Tot just l'1 de febrer, el governador **Héctor Astudillo Flores** va dir que es reforçaria la seguretat amb la intervenció de forces federals a Chilapa, perquè és considerat un focus "molt vermell" de violència. Aquí hi van arribar en els últims dies policies federals i estatals per desenvolupar una operació especial i enfrontar-se a la delinqüència. El governador va afirmar que això garantiria millors resultats positius en benefici de la població.

Recentment set persones van ser trobades desmembrades a Chilapa, entre ells una dona. Aquest context deixa ben clar que l'aplicació de la llei de paritat ens ha de fer pensar. Això ho hem celebrat i agraït, com un avanç democràtic, després de 63 anys des que les mexicanes vam obtenir el vot universal. Però avui s'hauria d'analitzar més profundament.

L'assassinat de la perredista **Antònia Jaimes Moctezuma**, ocorregut el dimecres 21 de febrer, quan es trobava en un restaurant de Chilapa, i el dia 25 el de la recentment nomenada Coordinadora Regional del Movimiento Territorial del PRI,

Dulce Nayeli

Rebaja Pedro

,
i el seu cosí

Crescencio Rebaja

, qui era policia estatal, més aviat ens han de fer reflexionar sobre la mida de la violència política a certs territoris del país, on ara la creixent participació femenina suma a les dones una doble vulnerabilitat, en la qual s'hi troben en perill. N'hi ha prou amb un protocol referent a la violència de gènere en la política, quan el context és terrible? Em pregunto.

A més, en el cas de Guerrero, tot just el 12 de desembre el govern va expedir un acord creant la Unidad Policial de Género (UPC) com a àrea operativa dependent de la Secretaria de Seguridad Pública, precisament per protegir la seguretat de les dones en el procés electoral, reconeixent que les guerrerenses tenen un retard educatiu en relació amb els homes. El 19.3% d'elles són analfabetes (contra el 13.8% d'ells). El 60.7% de la població estatal de 15 anys o més que no sap llegir i escriure està format per dones. La taxa d'analfabetisme en dones indígenes de 15 anys i més és 31 punts percentuals més grans que la de les dones no

Dues precandidates assassinades a Chilapa, Guerrero: Femicidis?

Escrit per Sara Lovera. SemMèxico / La Independent
dijous, 1 de març de 2018 00:44

indígenes.

L'Enquesta Nacional sobre la Dinàmica de los Hogares (ENDIREH) cita l'acord, que a Guerrero les dones indígenes són doblement vulnerables: per ser dones i per ser indígenes, pateixen encara més gran pobresa, discriminació i violència que la resta de la població. A Chilapa, la tercera part de la població és indígena.

Per sustentar l'acord, el govern afirma que la violència de gènere és alta en aquest estat, on el 39.3% de les dones de 15 anys la pateixen. Guerrero és el segon estat amb major nivell de violència física cap a les dones. El 2010 es va situar en el quart lloc nacional en nombre d'homicidis comesos contra dones. A més, ocupa un dels primers llocs en nombre de casos de violacions de dones (encara que les autoritats reconeixen poc menys de 400 casos per any, organitzacions civils estimen que la xifra és propera a 1.700). La infraestructura existent per atendre la violència de gènere és insuficient.

Després reflexiona que tot i que les dones participen de manera activa en els processos electorals, no estan representades prou. En el Congrés local, les dones haurien de tenir 30% dels escons, a causa de la quota de gènere obligatòria com a mesura afirmativa per a la igualtat política. No obstant això, 18 dels 46 escons són ocupats per dones (39.1%). Actualment, en els governs locals, 20 dels 81 municipis són governats per dones, el que representa només el 24.7% dels municipis que integren l'estat.

El 21 de juny, la Secretaria de Governació, mitjançant la Comisión Nacional para Prevenir y Erradicar la Violència contra las Mujeres (CONAVIM), va emetre la declaratoria d'Alerta de Violència de Gènere contra las Mujeres als municipis d' Acapulco de Juárez, Ayutla de los Libres, Chilpancingo de los Bravos, Coyuca de Catalán, Iguala de la Independència, José Azueta i Ometepec, sense considerar a Chilapa. El govern assumeix que a l'estat li correspon posar en marxa mesures necessàries per dur a terme la creació d'una Unidad de Gènere, amb la finalitat de garantir les llibertats fonamentals total o parcialment en el reconeixement del gaudi i exercici dels drets de les dones, adolescents i nenes víctimes de violència de gènere, en qualsevulla de les seves modalitats, en els municipis on es va decretar l'alerta de gènere.

Dues precandidates assassinades a Chilapa, Guerrero: Femicidis?

Escrit per Sara Lovera. SemMèxico / La Independent
dijous, 1 de març de 2018 00:44

Context de violència irrefrenable

D'acord amb un recompte fet pel diari El Sur de Acapulco, que dirigeix el periodista **Juan Angulo**, a partir de 2014 s'han registrat almenys 25 homicidis i desaparicions contra del funcionariat, ex funcionaris i funcionàries, aspirants dones i homes a una candidatura, candidates i candidats, regidors i regidores, exalcaldes i familiars d'ells i elles dels municipis de Chilapa, Ahuacuotzingo i Zitlala, a la part baixa de "la Montaña". Sis dones, funcionàries o familiars van perdre la vida.

El 21 i 25 de febrer de 2018 van ser assassinades a trets les precandidates del PRD i del PRI a la diputació local del Districte 25, pertanyent a Chilapa, **Antonia Jaimes Moctezuma** i **Dulce Anayely Rebaja Pedro**, respectivament.

A principis de 2014, va desaparèixer el regidor de l'Ajuntament de Chilapa pel PT, **Cleto Mendoza Vargas**, quan es trobava en el seu domicili a la comunitat de Ayahualulco.

El 28 de juny de 2014, l'alcalde pel PRD de Ahuacuotzingo (2009-2012), **Francisco Quiñonez Ramírez**, va ser cosit a trets en la seva camioneta, en un tram de la carretera abans d'arribar al seu municipi; el perredista preparava el seu retorn a la política.

L'onze de març de 2015, el cos decapitat de la precandidata del PRD a l'alcaldia de Ahuacuotzingo, **Aide Nava González**, va ser trobat en un paratge al costat d'una cartolina.

Ja com a candidat del PRI a l'alcaldia de Chilapa, **Ulisses Fabián Quiroz**, l'1 de maig de 2015, va ser assassinat per un grup armat que el va interceptar a la carretera Chilapa-Atzacoyaloya, quan tornava d'una gira proselitista a la zona rural.

El 6 de setembre de 2015, **Antonio Silva Zicatl**, excomissari de la localitat de Nejapa i a qui li

Dues precandidates assassinades a Chilapa, Guerrero: Femicidis?

Escrit per Sara Lovera. SemMèxico / La Independent
dijous, 1 de març de 2018 00:44

havien promès la Secretaria General en l'Ajuntament de Chilapa, va ser assassinat a trets a la seva comunitat.

En la present administració van ser assassinats el director de Governación Municipal, **Miguel Andraca Eligio**

, el 13 de maig en un restaurant cèntric; el regidor de la Joventut,

Miguel Ángel Salmerón Nava

, el 16 de juliol de 2016, en el tram de la carretera Chilapa-Tixtla; el 21 de juliol va ser localitzat assassinat a la carretera Chilapa-Tlapa,

Roberto Atrisco Jacobo

, empleat de la Direcció de Governación i ex-regidor de 2002 a 2005. A més, el secretari de Obras Públicas, J

osé Luis Jiménez Parra

, juntament amb el seu xofer i un policia municipal, els cossos dels quals van ser trobats a la carretera Chilpancingo-Tixtla l'1 de setembre de 2016, i el director municipal d'Afers Indígenes,

Apolinar García Palatzin

, i el seu oncle

Bartolo García

, qui exercia com a comissari de la comunitat Zizicazapa, van ser localitzats el 5 d'octubre de 2016 en un camí de terra, amb ferides d'armes punxants i tallants, d'acord als informes policíacs.

El 13 d'octubre de 2017 a Chilapa, l'exalcalde perredista de Zitlala, **Francisco Tecuchillo Neri**, va ser privat de la seva llibertat dies abans. Va morir a l'hospital general de Chilapa a conseqüència d'una ferida al coll.

El 22 d'abril de 2017, els cossos de la germana i cunyat de l'ex-alcalde van ser trobats a la capital de l'estat. Un dia després, el 14 d'octubre de 2017, autoritats municipals de Ahuacuotzingo van confirmar l'homicidi de l'expresident estatal del PRD, exdiputat local i integrant de la coordinadora estatal del moviment Pro AMLO, **Ranferí Hernández Acevedo**. El seu cos es va trobar calcinat juntament amb el de la seva dona, la seva sogra i un xofer, dins d'una camioneta a la carretera Chilapa-Ahuacuotzingo, prop de la localitat Nejapa.

A l'Ajuntament de Zitlala, funcionaris, ex funcionaris, regidors i ex treballadors també han estat víctimes d'homicidi i desaparicions des 2016.

Dues precandidates assassinades a Chilapa, Guerrero: Femicidis?

Escrit per Sara Lovera. SemMèxico / La Independent
dijous, 1 de març de 2018 00:44

El 21 de desembre de 2015, informes ministerials informaven de l'assassinat a trets del director de Tránsito, **Filiberto Corraltitlán Yectli**, quan circulava en el seu automòbil per la carretera Zitlala-la Esperanza.

L'actual alcalde de Zitlala, **Roberto Zapoteco Castro**, del PRI, va confirmar la desaparició i la posterior troballa del cos sense vida del seu director de Obras Públicas, **Roberto Godínez Hernández**

.

L'autoritat local també va confirmar que el 5 de gener de 2016 va ser donat com desaparegut l'exsecretari general de l'Ajuntament (2012-2015) i en aquell moment dirigent local de la Coalición de Organizaciones Democráticas, Urbanas y Campesinas (CODUC), **Santiago Tixteco Cosme**.

L'ex funcionari es troba en qualitat de desaparegut i continua sent buscat per la seva esposa, la regidora del PRD, **Beatriz Zapoteco Neri**

.

El 26 de febrer de 2017, el director de personal de Zitlala i exregidor, **Antonio Godinillo Yectli**, va ser atacat a trets i va perdre la vida a l'hospital de Chilapa.

El 3 de desembre de 2017, el policia preventiu **Armando N.** va ser privat de la vida per trets d'arma de foc, quan realitzava tasques de custòdia a prop de la seu de l'Ajuntament de Zitlala.

El 18 de desembre de 2017, informes policíacs informaven de l'homicidi per trets d'arma de foc, a Chilapa, del Regidor de Desarrollo Rural a Zitlala, postulat pel Partido de los Pobres, **Dagoberto Domínguez Acevedo**, i un acompanyant.

Aquesta llista colpidora, evidència, a més, segons els informes, fins i tot d'una comissió internacional establerta al setembre de 2017, que la crisi de seguretat a Chilapa depassa qualsevol interpretació, només de gènere o de participació política de les dones. Els que van construir aquesta Comissió, Organismos no Governamentales Nacionales i Internacionales, sostenen que hi ha indiferència i impunitat. Fet que fa que totes les persones visquin en la por i

Dues precandidates assassinades a Chilapa, Guerrero: Femicidis?

Escrit per Sara Lovera. SemMéxico / La Independent
dijous, 1 de març de 2018 00:44

en risc permanents.